

Kaart:	Gouden Weken – pedagogisch handelen
Verantwoordelijke:	Leerteam (Jessica en Kim)
Startdatum:	Periode zomervakantie - herfstvakantie
Evaluatiedatum:	Start schooljaar 2025-2026 November 2025

Doel:

Aan het eind van de gouden weken (na ongeveer 6 weken) heeft de leerkracht samen met de klas een groep gevormd met positieve normen, waarbij plek is voor iedereen en sprake is van eigenaarschap.

Dit uit zich in de volgende kenmerken:

- een veilige groep waarin iedereen zich vrij voelt om zich uit te spreken.
- iedereen mag zichzelf zijn.
- zorg dragen voor elkaar (elkaar willen helpen) en voor materialen in de groep.
- oog en begrip hebben voor elkaar.
- onderlinge positieve aanspreektoon.
- er mogen fouten gemaakt worden.
- wisselende maatjes.
- er valt niemand buiten de groep. Iedereen heeft een aantal speelkameraadjes.
- grenzen durven uit te spreken en van een ander respecteren.

Uiteindelijk zorgt deze groep met positieve normen ervoor dat er voldaan wordt aan de eerste lagen uit de piramide van Maslov, waardoor er bij de leerlingen ruimte tot leren ontstaat.

Aanpak:

Activiteiten: energizers (bladzijde 89), coöperatieve werkvormen (bladzijde 145). Naast de geplande activiteiten uit de gouden weken, vinden ook sfeervormende activiteiten plaats, zoals bijvoorbeeld samen zingen. Daarnaast zet groep 1/2 ook activiteiten in van de kleuteruniversiteit.

Frequentie: ongeveer 2 energizers per dag en naar eigen inzicht worden de coöperatieve werkvormen ingezet. Het tijdstip wordt door de leraar bepaald. Hierbij wordt rekening gehouden met leerlingen die buiten de groep begeleiding krijgen (laag 3, oefentherapie, logopedie). In het boek *De gouden weken 2.0* van Boaz Bijleveld (2019) staan voorbeeldroosters vanaf bladzijde 157. Het is altijd de leraar die de uiteindelijke keuzes maakt voor de activiteiten, passend bij de groep. De coöperatieve werkvormen worden verder het gehele jaar ingezet.

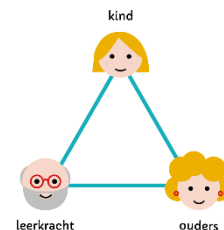
Om een activiteit zinvol te laten zijn benoemen we vooraf en achteraf een leerdoel en reflecteren we hierop met de groep door middel van een nagesprek.

Handvatten voor een goed nagesprek:

- Voldoende tijd
- Eventuele coöperatieve werkvormen
- Benoem wat je ziet, wat er gebeurt en vraag de leerlingen wat zij daarvan vinden
- Wees oprecht nieuwsgierig
- Grijp in als iemand een oordeel heeft over een mening van een ander
- Is het een negatief nagesprek?: kom samen tot ideeën en aanpassingen

Succesindicatoren:

- Driehoeksverhouding kind, leerkracht, ouders: omgekeerde gesprekken (kennismakingsgesprekken), investeren in relatie met ouders.
- Sociogram maken: sometics.com, na ongeveer 6 weken.
- Om een positieve groep op te bouwen wordt veel tijd geïnvesteerd in de activiteiten van de gouden weken en de nagesprekken met de groep en de routines (denk aan spullen pakken, rij maken enz.). Er wordt door de leerkracht een weloverwogen keuze gemaakt in de tijd op het rooster. Deze geïnvesteerde tijd wordt later terugverdiend doordat de routines efficiënt zijn en er meer tijd overblijft voor het leren.
- Relatie met het schoolbrede thema 'Wie is de Baas?'
- De leerkracht handelt volgens de [kwaliteitskaart standaard pedagogisch handelen](#), dit vormt de basis voor het uitvoeren van de gouden weken.

Bijlage:

Zie voor vervolg kwaliteitskaart zilveren weken (nog in ontwikkeling)

[Kwaliteitskaart standaard pedagogisch handelen.](#)

Literatuur:

Groepsontwikkelingsmodel van Tuckman (Bakker-De Jong & Mijland, 2010).

Fase 1 Forming (oriënteren)	Fase 2 Storming (presenteren)	Fase 3 Norming (normeren)	Fase 4 Performing (presteren)	Fase 5 Reforming (evalueren)
De groep komt als eerst bij elkaar. Wie zit er in de klas? Welke leraar staat er voor de groep?	Beweging in rangorde. Wie is de baas? Welke groepjes zijn er?	Groepsleider bepalen (ongeschreven) regels en normen.	Uitwerking van geformeerde regels en normen. Kan positief en negatief zijn.	Eindfase van de groep. Er wordt afscheid van elkaar genomen.

Gouden weken richt zich vooral op forming en norming fase van het groepsproces. Na een goede kennismaking (forming) wordt er ingezet op het kiezen voor positief leiderschap en waarden als respect en acceptatie (norming). De norming-fase wordt naar voren gehaald. Op deze manier heb je als leerkracht een grote positieve invloed op de wijze waarop leerlingen met elkaar omgaan.

Groepsregels worden samen met de leerlingen opgesteld. Op die manier hebben ze ook daadwerkelijk invloed op de groepsverantwoordelijkheid, wederzijds respect, samenwerken, besluitvorming (samen), problemen aanpakken.